

แนวทางการสร้างมาตรฐานรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ด้านการบริหารธุรกิจ

ทศกัญญา สง่าโยธิน และ บรรพต วิรุณราช
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีด้านการบริหารธุรกิจ โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้จัดการหรือหัวหน้าแผนกของสถานประกอบการในเขตภาคตะวันออก จำนวน 108 คน ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของมาตรฐานการรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีด้านการบริหารธุรกิจ ปรากฏว่า ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านพันธกิจ 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประกันการเรียนรู้ 4) ด้านความรับผิดชอบต่อเชิงวิชาการและวิชาชีพ 5) ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย 6) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อความยั่งยืน และ 7) ด้านความเป็นสากล ส่วนผลการสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีด้านการบริหารธุรกิจ ปรากฏว่า ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะทางปัญญา 3) ด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อ และ 5) ด้านทักษะวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในหน่วยงาน

คำสำคัญ: การสร้างมาตรฐานคุณภาพการศึกษา, การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี, การบริหารธุรกิจ

Guideline for Standardizing the Qualification of Associate Degree in Business Administration

Taksaya Sangayotin and Bunpot Wiroonrach
Graduate School of Commerce, Burapha University, Thailand

ABSTRACT

This research aimed to propose a guidelines for standardizing the qualifications of education at the associate degree level in business administration. The qualitative approach was used and data were collected through indepth interviews. The sample comprised 108 managers or department heads of enterprises in the eastern region of Thailand. Data were analyzed by means of content analysis.

The findings from the comparative synthesis of qualification standards revealed 7 domains including 1) mission, 2) management, 3) curriculum, pedagogical management, and assurance, 4) academic and professional responsibility, 5) innovation, invention, creation, or research, 6) ethics, morality, responsibility, and sustainability, and 7) internationalization.

The findings from the interviews revealed that desirable characteristics of the graduates of lower undergraduate level studies in business administration should have, according to the opinion of the entrepreneurs, 1) knowledge, 2) intelligence, 3) ethics, morality, and virtue, 4) interpersonal relationship skills and responsibility, and 5) profession-related skills.

Keywords: standardizing the qualification, associate degree level, business administration

ความนำ

ในช่วงระยะเวลา 10 ปีมานี้ กระแสโลกาภิวัตน์มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อระบบและความต้องการของตลาดแรงงาน (Labor Market) ทั้งภายในประเทศและนานาชาติ ดังนั้นเพื่อพัฒนาคุณภาพทักษะฝีมือของกำลังแรงงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การบริหารคุณภาพอาชีพศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การแบ่งเขตการค้าเสรีของกลุ่มประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายของแรงงาน (Mobility) จากประเทศหนึ่งไปยังประเทศหนึ่งอย่างอิสระ ทำให้ตลาดแรงงานมีขนาดใหญ่ขึ้น มีการแข่งขันสูงขึ้น ส่งผลให้สถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ มีโอกาสในการเลือกแรงงานมากขึ้น ดังนั้นแรงงานที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีฝีมือ มีทักษะอาชีพ จึงเป็นที่ต้องการสูง (ดวงภา มกรนุรักษ์, 2554)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เห็นความสำคัญในการศึกษาแนวทางการสร้างมาตรฐานรับรองคุณภาพการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีในด้านการบริหารธุรกิจ เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในด้านการบริหารธุรกิจ ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสามารถผลิตผู้จบการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการทำงานกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนได้อย่างมีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดสร้างมาตรฐานรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในด้านการบริหารธุรกิจ และสถานศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในด้านการบริหารธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

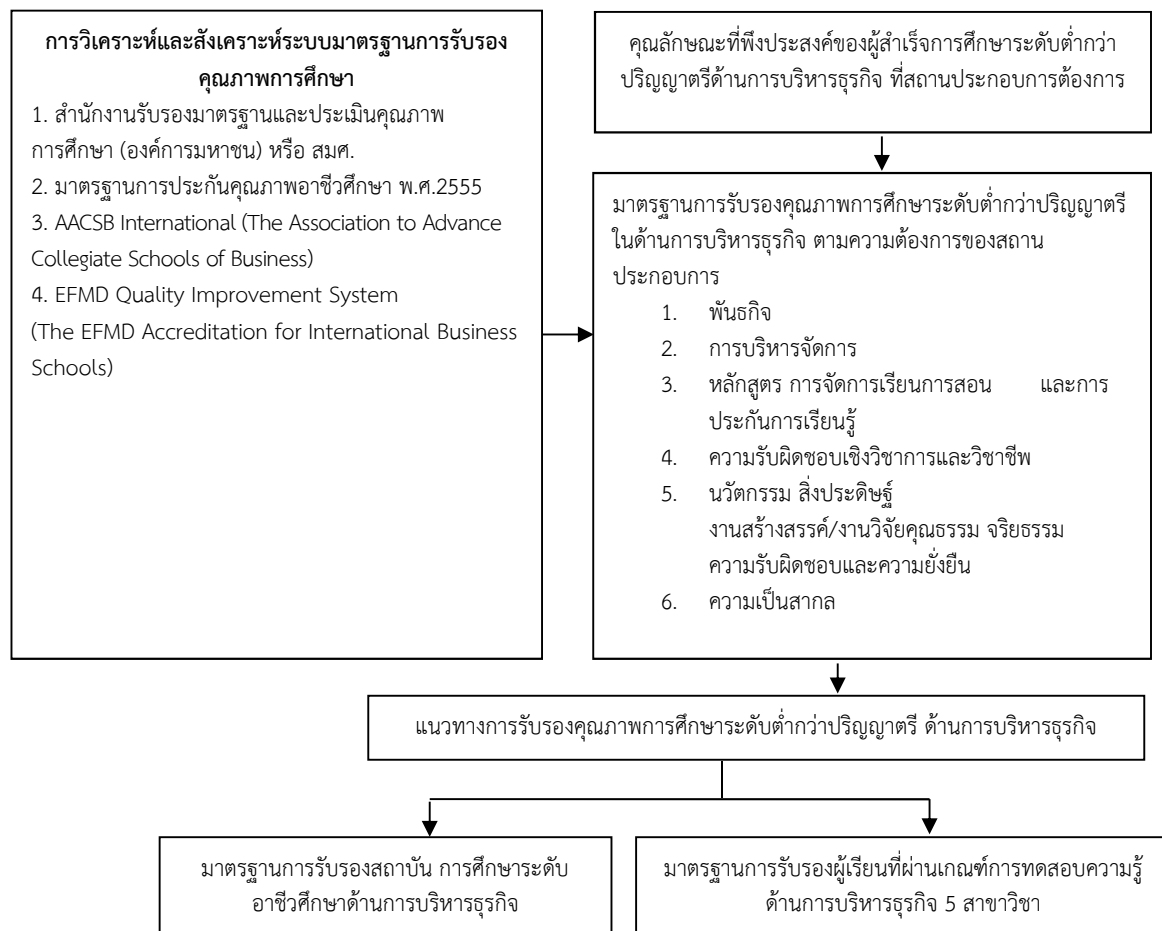
เพื่อเสนอแนวทางการรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในด้านการบริหารธุรกิจ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ด้านการบริหารธุรกิจ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในเขตภาคตะวันออก เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ทางด้านการบริหารธุรกิจ ใน 5 ฝ่าย ดังนี้ ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ฝ่ายบัญชี/การเงิน ฝ่ายการตลาด ฝ่ายคอมพิวเตอร์ และ ฝ่ายเลขานุการ/การจัดการทั่วไป

ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์สถานประกอบการนำมาประยุกต์กับมาตรฐานการรับรองคุณภาพการศึกษา 7 ด้านที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น เพื่อให้ได้มาตรฐานการรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในด้านการบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งจะเป็นแนวทางการรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ในด้านการบริหารธุรกิจ โดยจำแนกการรับรองออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. การรับรองสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในด้านการบริหารธุรกิจ
2. การรับรองผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจ ใน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาแนวทางการสร้างมาตรฐานรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ด้านการบริหารธุรกิจ โดยใช้มาตรฐานการรับรองคุณภาพการศึกษาของ 1) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. 2) มาตรฐานการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา พ.ศ.2555 และ 3) สถาบันรับรองมาตรฐานการศึกษานานาชาติ AACSB International (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) 4) EFMD Quality Improvement System (The EFMD Accreditation for International Business Schools)

วิธีดำเนินการ

การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research method) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยเป็นผู้จัดการ หรือหัวหน้าแผนก ของสถานประกอบการทุกประเภทอุตสาหกรรมในเขตภาคตะวันออก 5 ฝ่ายได้แก่ ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ฝ่ายบัญชี/การเงิน ฝ่ายการตลาด ฝ่ายคอมพิวเตอร์ และฝ่ายเลขานุการ/การจัดการทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้จัดการ หรือหัวหน้าแผนก ใน 5 ฝ่ายงาน จำนวน 108 คน ประกอบด้วย ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 22 คน ฝ่ายบัญชี/การเงิน จำนวน 22 คน ฝ่ายการตลาด จำนวน 20 คน ฝ่ายคอมพิวเตอร์ จำนวน 21 คน และ ฝ่ายเลขานุการ/การจัดการทั่วไป จำนวน 23 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้จัดการ หรือหัวหน้าแผนกที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของมาตรฐานการรับรองคุณภาพการศึกษาจากเกณฑ์ของสถาบันรับรองมาตรฐานการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านพันธกิจ สถานศึกษาควรมีการกำหนดพันธกิจจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดกิจกรรม และกลยุทธ์ทางการจัดการให้บรรลุพันธกิจและสอดคล้องกับแหล่งตลาด แหล่งทรัพยากรและข้อจำกัดต่าง ๆ

1.2 ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรมีคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนดแผนบริหาร ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยง ครอบคลุมงานวิชาการ บุคคล งบประมาณ พร้อมทั้งมีการพัฒนาสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ ให้มีความเป็นสถานศึกษา และมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม

1.3 ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประกันการเรียนรู้ สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลัก สมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ โดยมีการพัฒนาหลักสูตรที่ร่วมมือกับสถานประกอบการ มุ่งเน้นนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับทุกวิชา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นสากล

1.4 ด้านความรับผิดชอบต่อเชิงวิชาการและวิชาชีพ สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เชิงวิชาการ และทักษะทางวิชาชีพ สามารถเป็นผู้ประกอบการหรือทำงานในสถานประกอบการได้ จนเป็นที่ยอมรับ หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ โดยมุ่งเน้นการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีกระบวนการจัดการระดับคุณภาพในการฝึกงานของผู้เรียนกับสถานประกอบการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ชุมชนและสถานประกอบการ รวมทั้งมีการนำหลักสูตรสำหรับผู้บริหารมาใช้สนับสนุนการเรียนและการพัฒนาที่ต่อเนื่องในวิชาชีพได้

1.5 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์/งานวิจัย สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์/งานวิจัย ที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนมีการเผยแพร่ มีการแสดงถึงการมีส่วนร่วมกับความรับผิดชอบต่อสังคม และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมวิจัยกับองค์กรนานาชาติ

1.6 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความยั่งยืน สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนการสอนที่หลากหลาย มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืนและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

1.7 ด้านความเป็นสากล สถานศึกษาควรมีกลยุทธ์และนโยบายในการก้าวสู่ความเป็นสากลโดยร่วมมือกับสถาบันนานาชาติ ส่งเสริมกิจกรรมงานวิจัยและความร่วมมือกันระหว่างองค์กรในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความเป็นสากล

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีด้านการบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ปรากฏดังนี้

2.1 ด้านความรู้ ต้องการให้มีความรู้ในหลักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ประยุกต์ความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น แสวงหาความรู้เพิ่มเติม รักในการพัฒนาตนเอง

2.2 ด้านทักษะทางปัญญา ต้องการให้มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล แนวคิด และประเมินข้อมูลต่าง ๆ ได้ สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม และมีความคิดสร้างสรรค์วางแผนและปฏิบัติได้สำเร็จตามกำหนดเวลา มีทัศนคติที่ดีในการทำงานและมีความฉลาดทางอารมณ์

2.3 ด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ต้องการให้มีความซื่อสัตย์สุจริต เคารพกฎระเบียบขององค์กร มีความเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีเมตตากรุณา และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ต้องการให้มีความสัมพันธ์ ปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน สามารถทำงานเป็นทีมได้ รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น มีความขยันหมั่นเพียร อดทนในการทำงาน ละเอียดรอบคอบ พร้อมทั้งมีความสามารถในการแสดงภาวะผู้นำในการทำงาน

2.5 ด้านทักษะวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในหน่วยงาน

ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ต้องการให้มีความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ กฎหมายแรงงาน แรงงานสัมพันธ์ กฎระเบียบประกันสังคม มีหลักการเจรจาต่อรอง ทักษะการทำการกิจกรรม ทักษะการจัดเอกสาร การเขียนจดหมายธุรกิจ ความรู้กิจกรรม QCC ความรู้ด้านความปลอดภัย ทักษะคณิตศาสตร์ การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อุปกรณ์สำนักงาน และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

ฝ่ายบัญชี/การเงิน ต้องการให้มีความรู้ด้านบัญชีและทักษะการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ความรู้ด้านภาษี กฎหมายเกี่ยวกับบัญชี สิทธิประโยชน์จากการลงทุน ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ การใช้อุปกรณ์สำนักงาน การจัดการเอกสาร และการทำการกิจกรรม

ฝ่ายการตลาด ต้องการให้มีความรู้ด้านหลักการตลาด การขาย ทักษะการวิเคราะห์ตลาดและลูกค้าเป้าหมาย การโน้มน้าวใจผู้อื่น การเจรจาต่อรอง การประชาสัมพันธ์ ความรู้ด้านสถานการณ์เศรษฐกิจ การทำการกิจกรรม การจัดการเอกสาร การเขียนจดหมายธุรกิจ ความรู้กิจกรรม 5 ส Suggestion, QCC และความปลอดภัย ทักษะด้านคณิตศาสตร์ การจัดทำรายงาน การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ภาษาอังกฤษ และการใช้อุปกรณ์สำนักงาน

ฝ่ายคอมพิวเตอร์ ต้องการให้มีความรู้พื้นฐานด้าน IT การบำรุงรักษา Hardware และ Software การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ IT Network ระบบ Database ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อุปกรณ์สำนักงาน ความรู้กิจกรรม KAIZEN, QCC, 5ส และทักษะการทำการกิจกรรม

ฝ่ายเลขานุการ/การจัดการทั่วไป ต้องการให้มีพื้นฐานความรู้ด้านการจัดการ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อุปกรณ์สำนักงาน การจัดการเอกสาร ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม (ISO 14000) ทักษะการทำการกิจกรรม การจัดการประชุม ความรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ กฎหมายแรงงาน กฎระเบียบประกันสังคม

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของมาตรฐานรับรองคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ ปรากฏดังนี้

3.1 ด้านพันธกิจ ต้องการให้มุ่งเน้นวิชาการและวิชาชีพให้ปฏิบัติงานได้จริง สนับสนุนการฝึกงานให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน ฝึกความคิดวิเคราะห์เชิงตรรกะ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งผลิตผู้เรียนตามความต้องการของตลาดแรงงาน

3.2 ด้านการบริหารจัดการ ต้องการให้สรรหาผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถในการสอน สนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัยเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน พร้อมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

3.3 ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประกันการเรียนรู้ ต้องการให้สถานศึกษามีวิธีการสอนที่หลากหลาย ปรับหลักสูตรให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และชุมชน มุ่งเน้น คุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา

3.4 ด้านความรับผิดชอบต่อเชิงวิชาการและวิชาชีพ ต้องการให้มุ่งเน้นวิชาการให้มีพื้นฐานทฤษฎีเพื่อนำไปปฏิบัติวิชาชีพได้ มุ่งเน้นวิชาชีพโดยการสอนทำกิจกรรม การแก้ไขปัญหาจากกรณีศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาวิชาชีพให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยการสอนมีการร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาวิชาชีพ เน้นการเรียนรู้แบบ Learning by doing

4.5 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์/งานวิจัย ต้องการให้สถานศึกษาสร้างความรู้และความเข้าใจให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มุ่งเน้นการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ และกระตุ้นให้เกิดการคิดและลงมือปฏิบัติ

4.6 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความยั่งยืน ต้องการให้สถาบันการศึกษาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม พร้อมทั้งนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการปลูกจิตสำนึกที่ดีมาใช้ในชีวิตประจำวัน

3.7 ด้านความเป็นสากล ต้องการให้มีการพัฒนาภาษาอังกฤษ มุ่งปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เรียนรู้วัฒนธรรมที่มีความเป็นสากล

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่เสนอมาข้างต้นเมื่อพิจารณาโดยรวมมีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย และมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

ด้านพันธกิจ

สถานศึกษาควรมีการกำหนดพันธกิจจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดกิจกรรมและกลยุทธ์ทางการจัดการให้บรรลุพันธกิจและสอดคล้องกับแหล่งตลาดแหล่งทรัพยากรและข้อจำกัดต่าง ๆ สอดคล้องกับ พัทณี ทองแก้ว (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรจะเริ่มจากการนำผลการดำเนินงานทั้งปัญหา ข้อเสนอแนะมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนา แล้วจึงดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ดำเนินการบริหารหลักสูตร หรือนำหลักสูตรไปใช้ในเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนาจะทำให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2552) ศึกษาว่าการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนทำให้เกิดผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและทำให้เกิดผลทางบวกต่อ

โรงเรียนและครอบครัว สอดคล้องกับ World Bank (2007) การให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการบริหารจัดการโรงเรียนจะส่งผลดีต่อคุณภาพของโรงเรียน เนื่องจากสมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองของนักเรียน และต้องการให้บุตร ได้เรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพดีจึงมีแรงจูงใจในการปรับปรุงการศึกษาของเด็ก มีความต้องการในการควบคุมกำกับบุคลากรของโรงเรียนอย่างใกล้ชิด ดังนั้น จึงคาดหวังว่าการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ จะช่วยปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ด้านอื่น ๆ

ด้านการบริหารจัดการ

สถานศึกษาควรมีคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนดแผนบริหาร ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยง ครอบคลุมงานวิชาการ บุคคล งบประมาณ พร้อมทั้งมีการพัฒนาสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ ให้มีความเป็นสถานศึกษา และมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับ หาขบุเลาะ สามี (2551) ผลการวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกลุ่มบุคคลที่มาจากตัวแทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนองค์การศาสนา ผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข

ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประกันการเรียนรู้

สถานศึกษาควรจัดหลักสูตร ให้ผู้เรียนมีคุณภาพในเรื่องของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลัก สมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ โดยมีการพัฒนาหลักสูตรที่ร่วมมือกับสถานประกอบการ มุ่งเน้นนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับทุกวิชา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นสากล ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) ได้ทำการศึกษา อนาคตภาพของการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2554-2564) ด้วยกระบวนการวิจัยแบบ EDR (Ethnographic Delphi Futures Research) สรุปได้ว่า การอาชีวศึกษาไทยภายในอีก 10 ปีข้างหน้าจะต้องเผชิญกับ แนวโน้มสำคัญมากมายไม่ว่าจะเป็นกระแสโลกาภิวัตน์ การแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศและเขตการค้าเสรี (Free Trade Area) ที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ที่จะเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2015 นี้ โดยจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในประเทศสมาชิก

ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมคนให้พร้อมด้วยการอาชีวศึกษา ผลการศึกษาแนวโน้มการอาชีวศึกษาไทย ภายใน 10 ปีข้างหน้า ใน 8 ด้าน ควรมีแนวโน้มในการพัฒนาดังต่อไปนี้ 1) ด้านคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางทักษะวิชาชีพ มีความรู้ ทักษะชีวิต นิสัยอุตสาหกรรม และทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน 2) ด้าน การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรต้องสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน มีความหลากหลายทั้งใน และนอกระบบ ทวิภาคี เทียบโอนประสบการณ์ และระบบทางไกล วิธีการเรียนการสอนต้องยืดหยุ่นตามเทคโนโลยี ผู้เรียน สถานประกอบการ รวมไปถึงบริบทที่เปลี่ยนแปลง 3) ด้านครูผู้สอนต้องรู้ศักยภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล มี ประสบการณ์วิชาชีพ เก่งปฏิบัติ รู้ลักษณะงานและอาชีพในสาขาวิชาที่สอนอย่างแท้จริง สามารถผลิตตำราเอง 4) ด้าน ความร่วมมือต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกับสถานประกอบการรวมถึงการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและภูมิภาค 5) ด้านมาตรฐานต้องมีการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อกำหนดมาตรฐานวิชาชีพที่จะเป็นบันไดความก้าวหน้าในแต่ละสาขาอาชีพให้มีความสอดคล้องของค่าจ้างและทักษะฝีมือ 6) ด้านการสนับสนุนของ รัฐบาล รัฐต้องให้ความสำคัญการอาชีวศึกษาอย่างจริงจังมีนโยบายที่แน่นอนชัดเจน 7) ด้านค่านิยมในการเรียน อาชีวศึกษา 8) ด้านการบริหารจัดการต้องมีความเป็นอิสระและต้องมีการจัดตั้งสถาบันอาชีวศึกษาในการผลิตระดับ

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ จะเห็นได้ว่าความเชื่อมโยงร่วมมือกันในทุกภาคส่วนและทุกด้านที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง และต่อเนื่องจะส่งผลให้อนาคตของการอาชีวศึกษาไทยเกิดการพัฒนากำลังแรงงานของชาติให้มีฝีมือ คุณภาพ สามารถสนองตอบความต้องการของสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศสามารถแข่งขันได้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sargent, Sedlak & Marksolf (2004) ที่วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะทางวัฒนธรรมในการกำหนดบทบาทของพยาบาลระดับปริญญาดุษฎี ผลการวิจัยปรากฏว่า การกำหนดให้ทุกรายวิชามีการปฏิบัติทางการพยาบาล โดยระบุไว้ในวัตถุประสงค์รายวิชาที่ชัดเจนจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนสามารถพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้มีการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ได้ ดังที่นักศึกษามโนทัศน์ไว้ในแฟ้มสะสมงานว่า “การที่อาจารย์เปิดโอกาสให้ไปร่วมกิจกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ตามความสมัครใจหรือจัดโครงการบริการวิชาการที่จำเป็นต่อการดูแลสุขภาพชุมชน ช่วยให้นักศึกษาเกิดความคิดในการทำประโยชน์เพื่อสังคมและส่วนรวม เรียนรู้ว่าการพยาบาลที่มีหลายบทบาทหลายบริบท ซึ่งนอกจากจะช่วยให้เราเก่งขึ้นแล้วยังช่วยให้เข้าใจบทบาทพยาบาลที่กว้างมากขึ้น”

ด้านความรับผิดชอบเชิงวิชาการและวิชาชีพ

สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เชิงวิชาการและทักษะทางวิชาชีพ สามารถเป็นผู้ประกอบการหรือทำงานในสถานประกอบการได้ จนเป็นที่ยอมรับ หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ โดยมุ่งเน้นการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีกระบวนการจัดการระดับคุณภาพในการฝึกงานของผู้เรียนกับสถานประกอบการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ชุมชนและสถานประกอบการ รวมทั้งมีการนำหลักสูตรสำหรับผู้บริหารมาใช้สนับสนุนการเรียนและการพัฒนาที่ต่อเนื่องในวิชาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2556) ที่กล่าวถึงเรื่องการศึกษาวิชาชีพที่ตื่นตัว พบว่า อาชีพมีความสำคัญต่อมนุษยชน ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าเร็ว ทุกคนย่อมตื่นตัวอยู่เสมอ การเรียนรู้ในระบบที่การศึกษาในโรงงาน จึงต้องได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างกว้างขวาง ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับอาชีพ เนื่องจากการอาชีวศึกษาเป็นรูปแบบการศึกษาที่ช่วยเสริมสร้างให้เศรษฐกิจของประเทศมีความก้าวหน้า ลดภาวะคนตกงานได้ อย่างกรณีประเทศเยอรมัน ซึ่งการศึกษาเน้นเรื่องอาชีวศึกษา จึงไม่เกิดภาวะว่างงาน การศึกษาไทยจึงควรเน้นในเรื่องอาชีวศึกษาที่เชื่อมกับสถานประกอบการ แต่เนื่องจากสังคมไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาน้อย จึงเป็นปัญหาวิกฤตอาชีวศึกษาตามที่ได้กล่าวในข้างต้น และนับเป็นปัญหาเร่งด่วนของการศึกษาไทยที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข เพื่อให้การศึกษาสามารถสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มขยายตัวมากยิ่งขึ้นและส่งผลให้ได้แรงงานที่มีฝีมือ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับภาคธุรกิจทั้งหลาย ทำให้การอาชีวศึกษาหรือการศึกษาสายอาชีพมีความสำคัญและจำเป็นมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาวิกฤตอาชีวศึกษาเพื่อให้สามารถรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและภาคอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น โดยมีทางออก ดังต่อไปนี้ 1) สร้างภาพลักษณ์ใหม่ “อาชีวะไทยน่าศึกษา” 2) ใส่ใจพัฒนา ค้นหาความเป็นเลิศ 3) ศูนย์ก่อเกิดสิ่งใหม่ มุ่งก้าวไปสู่สากล และ 4) ส่งเสริมอย่างเข้มข้น เพื่อสร้างคนดีมีคุณธรรม

ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย

สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนจัดทำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์/งานวิจัย ที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนมีการเผยแพร่ มีการแสดงถึงการมีส่วนร่วมกับความรับผิดชอบต่อสังคมและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมวิจัยกับองค์กรนานาชาติ สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2556) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องคิดใหม่ให้ไปไกลกว่าเดิม เด็กอาชีวะควรจะได้รับการเรียนรู้ในลักษณะการวิจัยปฏิบัติการด้วย ที่สำคัญจะต้องเรียนปฏิบัติที่จะช่วยพัฒนาทักษะในการค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ การคิดสร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ที่จะส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษามีรายได้สูงตามความสามารถ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบและความยั่งยืน

สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนการสอนที่หลากหลาย มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และลักษณะอันพึงประสงค์ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืนและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2556) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมอย่างเข้มข้น เพื่อสร้างคนดีมีคุณธรรม ด้วยกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาบุคลากรอาชีวศึกษา ทั้งผู้บริหารทุกระดับ เจ้าหน้าที่ ครูผู้สอน และผู้เรียนให้เป็นคนคุณภาพของสังคม อันหมายถึง การมีคุณธรรมจริยธรรมที่จะส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมดีขึ้น โดยใช้คุณธรรมจริยธรรม เป็นกลไกสำคัญที่ให้ผลยิ่งกว่ากฎหมาย เมื่อใดก็ตามเด็กมีความละอายและเกรงกลัวต่อบาป ปัญหาเด็กเรียนทะเลาะวิวาท ทำร้ายกันก็ไม่เกิดขึ้น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในระดับต่าง ๆ ก็ไม่เกิดขึ้น การส่งเสริมให้บุคลากรอาชีวศึกษา โดยเฉพาะเด็กอาชีวศึกษายึดมั่นในหลักธรรม จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะแก้ภาพลักษณ์ที่ไม่เหมาะสมของอาชีวศึกษาในสายตาประชาชน และแทนที่ด้วยความมีคุณภาพ มีจิตใจที่เอาใจใส่ต่อผู้อื่น ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถพัฒนาชีวิตของตนเองให้เป็นผู้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข และรู้จักแบ่งปันความสุขให้แก่ผู้รอบข้างอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ต่อไป และอย่าให้เรื่อง “คอร์รัปชัน” เป็นเรื่องธรรมดาในสายตาเด็ก เพราะนั่นเป็นการปูพื้นฐานแห่งความล้มเหลวของชาติบ้านเมืองในอนาคต นอกจากนั้น สุตาพร ไชยะ (2553) ยังกล่าวว่า ครูผู้สอน เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด ถ้าได้ครูดี ครูเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม ก็จะเป็นหลักประกันได้ว่าจะได้นักเรียนดี นักเรียนเก่ง

ด้านความเป็นสากล

สถานศึกษาควรมีกยุทธศาสตร์และนโยบายในการก้าวสู่ความเป็นสากลโดยร่วมมือกับสถาบันนานาชาติ ส่งเสริมกิจกรรมงานวิจัยและความร่วมมือกันระหว่างองค์กรในด้านต่าง ๆ โดยให้สอดคล้องกับความเป็นสากล สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2550) ได้เสนอแนวทางให้รัฐบาลปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ ฟังเป็น คิดวิเคราะห์เป็น คิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้วิธีที่จะค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตัวเอง รู้จักตัวเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีภาวะผู้นำ รู้จักชุมชน ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมนานาชาติ รู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและชุมชน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีด้านการบริหารธุรกิจ

ผลการวิจัยชี้ว่ามี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในหน่วยงาน

ผลการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2550) กล่าวถึง มาตรฐานบัณฑิตระดับปริญญาตรี ในการประชุมสัมมนาวิชาการ “QA for Green and Happiness Society” ว่าบัณฑิตควรมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี มีความรู้ที่ทันสมัย ใฝ่รู้และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถจัดระบบความคิด คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ได้ สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีได้ดี สามารถบริหารจัดการและทำงานเป็นทีม สามารถพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยบูรพา (2546) วิจัยเพื่อสร้างคุณลักษณะ บัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่พึงประสงค์ โดยค้นหาคุณลักษณะเป้าหมายของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาตามความคาดหวังของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 1) มีความใฝ่รู้และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต ประกอบด้วย เรียนรู้อยู่เสมอ สามารถตั้งคำถามแสวงหาความจริงด้วยตนเองได้ มีความสามารถในการเรียนด้วยการนำตนเอง 2) มีคุณธรรมและจริยธรรมในตน ในวิชาชีพและในสังคม โดยสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย มีวินัยในตนเอง เชื่อมั่นในตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้ สามารถตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตตนเองได้ รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น 3) มีความ

รับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน มีความสุจริตเที่ยงธรรม เสียสละ อดทน อดกลั้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจ เอื้ออาทร รู้กาลเทศะ มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำผิด มีความสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับบุคคลและสังคมได้ 4) มีความรู้ความสามารถอย่างลึกซึ้งตามสาขาวิชาชีพ ประกอบด้วยมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง พร้อมกุศโลบายในการทำงาน มีความรู้รอบตัวและความรู้ที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ มีความสามารถในการนำวิชาการตามสาขาวิชาชีพไปปฏิบัติได้อย่างเชี่ยวชาญ มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 5) มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ประกอบด้วย กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศไทยและของประชาคมโลก เข้าใจความสำคัญของกระบวนการจัดการทางธุรกิจในโลก ยุคปัจจุบันและมีจิตประกอบการเบื้องต้น มีอุดมการณ์ที่จะพัฒนาสังคม 6) มีสมรรถภาพและสุขภาพที่ดีทั้งร่างกาย และจิตใจ ประกอบด้วย สามารถบำรุงรักษาสมรรถภาพและสุขภาพและจิตใจได้ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพกายและจิต 7) มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม การเคารพทรัพย์สินทางปัญญา และตระหนักในสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย มีจิตสาธารณะ ตระหนักรับผิดชอบต่อการรักษาสมดุลของสังคมและสิ่งแวดล้อม มีพฤติกรรมการใช้พลังงานอย่างประหยัดและรู้ค่า มีความเคารพต่อทรัพย์สินทางปัญญา มีความตระหนักในสิทธิมนุษยชน มีความเชื่อและทัศนคติในการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตโลกและจักรวาล เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน เข้าใจการสื่อสารด้วยคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน 8) มีศักยภาพในการใช้ปัญญาเพื่อคิดแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย สามารถแก้ปัญหาด้วยการแสวงหาทางเลือกและตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล สามารถเลือกและสังเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลเพื่อใช้อย่างเหมาะสม มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดอย่างเป็นระบบ 9) มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ในการใช้เครื่องมือในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการเลือกข้อมูล ประเมินคุณค่าของข้อมูลและใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด มีทักษะในการสืบค้น และเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ตามความต้องการและความจำเป็น มีจริยธรรมและคุณธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 10) มีสุนทรียารมณ์ ตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่หลากหลายและดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมไทย ประกอบด้วย เข้าใจและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมและอารยธรรมของประเทศไทยและชาติอื่น ๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต มีอารมณ์อันประณีตละเอียดอ่อน เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของศิลปะที่มีต่อชีวิตและต่อสังคม เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของดนตรีที่มีต่อชีวิตและต่อสังคม เข้าใจความหมายและเห็นคุณค่าของวรรณกรรมที่มีต่อชีวิตและต่อสังคม

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบัน
2. สถานศึกษาและสถานประกอบการควรให้ความร่วมมือกันในการมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียนในสายอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน และสังคม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการสร้างแนวทางการรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในด้านการบริหารธุรกิจ สาขาวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และการจัดการทั่วไป เพื่อให้ครอบคลุมถึงคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ

2. ศึกษาแนวทางการสร้างมาตรฐานรับรองคุณภาพการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อความพร้อมในการนำไปใช้งานได้จริงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน และเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ความเป็นสากล

เอกสารอ้างอิง

- เครือข่ายกาญจนาภิเษก. (2556). พระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรดา พระราชวังดุสิตฯ วันพฤหัสบดีที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2546. วันที่ค้นข้อมูล 18 เมษายน 2556, เข้าถึงได้จาก <http://kanchanapisek.or.th/speeches/2003/1204.th.html>
- ดวงนภา มกรานุกัษ. (2554). อนาคตภาพของการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า(พ.ศ.2554-2564). วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พชนี ทองแก้ว. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชลบุรี. ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2550). คุณลักษณะบัณฑิต แก่คิดและการนำไปใช้. กรุงเทพฯ: สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2556). วิกฤติการศึกษา: ทางออกที่รอการแก้ไข (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2551). การเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตอุดมคติ. ในเอกสารการประชุมวิชาการ “บัณฑิตอุดมคติไทยระดับประเทศ: การสร้างเครือข่ายบัณฑิตอุดมคติไทยและการนำเสนอผลงานวิจัย” เนื่องในโอกาสครบรอบ 48 ปี วันสถาปนามหาวิทยาลัยบูรพา. วันที่ 6-7 กันยายน 2548 ณ ห้องประชุมอำนวยการบัวศรี (หน้า 36-39).ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีระยุทธ ขาตะกาญจน์. (2555). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดาพร ไชยะ. (2553, มกราคม). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. วิทยาจารย์, 109(3), 49.
- สุวิมล ว่องวาณิชและคณะ. (2552). รายงานการวิจัย การวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนภายหลังการประเมินภายนอกรอบแรก. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). คู่มือการประเมินภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ด้านการอาชีวศึกษา ๓ ปีสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ.2554). กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ทพลัส.

- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา. (2555). *มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: แผนกวิชาการพิมพ์ วิทยาลัยเทคนิค มินบุรี.
- หาญบุเลาะ สาแม. (2551). รายงานการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1. วันที่ค้นข้อมูล 30 เมษายน 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.kroochidantai.com/other2/newQA/hasbolo>
- AACSB International-The Association to Advance Collegiate Schools of Business. (2013). *Eligibility Procedures and Accreditation standards for Business Accreditation*. Island.
- Cheng, Y.C., & Tam, W.M. (1997). Multi-models of quality in education. *Quality Assurance in Education*, 5(1). 22-31.
- Rowley, J. (1997). Beyond service quality dimensions in higher education and towards a service contract. *Quality Assurance in Education*, 5(1). 7-14.
- Sargen, S.E., Sedlalk, C.A., & Martsolf, D.S. (2004). Cultural competence among nursing students and faculty. *Journal of Nurse Education Today*, 25(3). 214-221.
- The EFMD Accreditation for international Business Schools. (2013). *EFMD Quality Improvement System: EQUIS Standards & Criteria the EFMD Quality Services Office*.
- The World Bank. (2007). *What is School-Based Management*. Washington D.C.: The International Bank for Reconstruction and Development/ The World Bank.